Antautumista - Tämä on minun ruumiini - Ei tyhjyys ole tyhjyyttä - Alituisesti peläten loppumista -

Muutama liikavarvas - Metron neonvalossa - Eikä ole mitään keinoa parantua - Ajatukseni - Vielä eilen

uskoin kohtaloon - Kyyneleet ovat petos - Sanat eivät viittaa todellisuuteen - Ostan lehden - Edes aurinko

ei tarvitse minua - Olen tulossa - Joskus turhaannun - Kävin kiepin auringon takana - Ei ristiriitainen

liha - Kirsikka satakieli - Luulen ymmärtäväni - Miksi on kysyttävä - Olen vain kaikki se - Mitä

tekisinkään ilman jokea - Mistä johtuu tämä huimaus - Siitä mistä ei voi puhua - Paljon ei muutu -

Heidi Liehu - Lumoava selli

Hetken näkökentässä - Kevät on kylmää satoa - Joka aamu - Oli ymmärrys - Kalastajat - Oi tuulen

tamburiinit - Olen testamentannut itseni - Pysähdyn ryöppyävässä sateessa -

WSOY

Lumoava selli

Heidi Liehu - Lumoava selli

Werner Söderström Osakeyhtiö Porvoo - Helsinki - Juva

Graafinen suunnittelu M-L Muukka

ISBN 951-0-17522-6

WSOY:n graafiset laitokset
Porvoo 1992

1

Antautumista
kirjoitan oveen
jotta näkisin sen aina lähtiessäni
ja tullessani sisään
On antauduttava
liikkeelle, ajalle, että on
tultava ja mentävä
ja mentävä ja tultava
saamatta koskaan sulkea ovea ja ajatella
lopullisesti
tai tuntea
irti
Mitä on aika?
Pöly
mädät ruusut
kuolleet perhoset
kysyvät minulta kelloa

Tämä on minun ruumiini
tässä toistaiseksi käteni
niskani ja olkapääni
ja vyötärön alapuolella ovat,
kuten tunnettua, jalat
Niillä voi kävellä
tulevaisuuteen,
tai istua paikoillaan huoneessa
kun ikkunasta virtaa
kevään
   ilokaasu
kasvoilleni
kuin ensimmäistä iloista kertaa
ja kuin surullista
         viimeistä

enkä koskaan koe kuolemaa
sillä kuolema on se
      ettei enää koe

Ei tyhjyys ole
    tyhjyyttä
   vaan
 kipua
jos se sattuu
asettumaan ihmisen sisään

läheisyys on usein kaukana
    todellisuudesta
   ja kääntäen
varsinkin keväällä
kun nuo pateettiset varjot
tuovat kaukaisuuden syvälle
mielen sisään, aivan lähelle
nuo kevään karate-iskut
 Talvi murskana joella

Alituisesti peläten
loppumista

tiimalasin äkillisesti
kivettynyttä hiekkaa

alituisesti
pakovalveilla

ja samalla
niin kuolettavasti
rakastuneena
näihin ihmeellisiin
kellareihin

Alituisesti
paikoillani

tällä kiitävällä
tiellä

rukoillen
näiden kiusausten
jatkumista

alituisena
tulokkaana

ja hellän vahingoniloisena
niskaani nuolemassa
auringon punainen kuuma kieli

Muutama liikavarvas
 liikasormi liikasilmä
   ei olisi liikaa
Näine hyvineni en saa maailmaa
 kootuksi sisääni
vaikka kohtuuni mahtuukin kokonainen
     uusi maailma

Oi 'maailma'
   puolestamme kuusten
  kuolinhuudot
ei syli vedä vertoja
     merelle

Metron neonvalossa ihmisten kasvot
        kuin enkeleiden
            mustien ja valkoisten
liukumassa, etsimässä reittejään
tunnista tuntiin

ja reitti syntyy sitä mukaa kun kulkee
ja aika syntyy sitä mukaa kun elää
ja uloskäynti on sisäänkäynti
ja kysymys on vastaus

ja näin keksin elämäni
omasta päästäni

ja jos koko ajan ajattelen kuolemaa
se ei yllätä minua koskaan

2

Eikä ole mitään keinoa parantua
minuutit palikoituvat leegoina
        lopulliseksi torniksi kunnes
                yhteys?
Mitä oikein yrität sanoa
linja on huono
    ja elämä sekoitus ikuisia aikomuksia
        ja toteutumattomia toiveita
            sekä muutamia märkiä unia
        sitten hyvästit

ilman että olisi koskaan osannut
    saati sitten että olisi onnistunut
        puhumattakaan että olisi ehtinyt
            tai että olisi edes ollut tilaisuutta sanoa
            miten paljon 'rakkaus' olisi voinut
                            tai jo pelkkä 'yritys'. . .

mutta sitä ennen kroonisessa surussa
    kroonisesti eksyneenä
        tuntien kuukausien sekuntien puuroon menehtyneenä

Ajatukseni ovat alun perin
banaaneja
joita äiti lusikoi suuhuni
keittiön pöydän päässä
Munkkiniemessä
avaruudessa
nieleminen vaati taitoa
kuin nyt ajatteleminen
Joka päivä
ajatukset tulivat suuhuni
ja istuimme
yhdessä muodostaen
    salaisen Ratkaisun
yhtälön kaksi tuntematonta tekijää
        kuin kaksi auringonnousua,
                toisensa tunnistavaa

Vielä eilen uskoin kohtaloon,
oikeudenmukaiseen kuin
          isoisän krimihattu
kuin isoäidin tuikea rakkaus
nuo kasvot kuin kuun uni
minun mieleni itu
      kirjojen tuimien selkien takana,

voi niitä kilpikonnia, niitä lumpeita
joista nuo sormukset näyttivät kuvia,
ne ovat mennyttä,
en kestä tätä loputonta putoamista
heidän
      seitsemännestä kerroksestaan
josta näkyi meri
kuin vihreä sormi
pystyssä kuin jumala

ja tässä olen,
näen rakennukset joita he eivät nähneet,
kävelen kadut heidän puolestaan,

heidän tähtensä minä vielä
lunastan valon
lunastan meren takaisin
lunastan oikeuden tälle
      henkeäsalpaavalle vakavuudelle
ja kuuraan tästä maailmasta

sille valkoiselle lampaalleni
                    rakkauslaitumen

Kyyneleet
ovat petos,

ne syntyvät pois valuakseen,
eivät anna edes
            puutoksen uutta tilaa

musiikin kera tai ilman
yksin tai kaksin

kuu ilmaantuu aina viiltämään pimeyttä
itsepintaisena

kuin unelma kohdusta

miten hengitinkään
lämpöistä vettä
ja olin yhtä
    ja punaisia unia
        ja äitiä
            joka hymyili jossain ylhäällä

ja kohta hymyilin itse
hymyilin niin että hiki valui

puristin helistintä kädessäni kuin maailmaa

koti oli avaruus
lamput planeetat

Onko mennyt onni
          onnea

Sanat eivät viittaa todellisuuteen
vaan vain toisiin sanoihin
jotka edelleen toisiin
ja 'aurinko' ei viittaa aurinkoon
vaan korkeintaan
          kiertäen kuuhun
eikä 'kuu' viittaa kuuhun
vaan korkeintaan 'tähtiin'
ja johonkin 'muuhun'
edes 'sydän' ei viittaa sydämeen
eikä paljon mihinkään
ja todellisuus on teksti
jota kukaan ei osaa lukea
ja näin kukaan
ei kosketa sanoillaan

ja asiat ovat huonosti silloin
kun ei jaksa enää itkeä
ja 'auringolla' on naamio vinossa

Ostan lehden
istun penkille
vieressä istuu lapsi
    Joku kiiruhtaa ja kaatuu
        pilvet vaihtavat paikkaa
            vasemmalla on tammi
        oikealla sairaala
lapsi leikkii puulaatikolla
    jonka kannessa on reikiä
    joista mahtuvat palikat
        kolmiot kolmionmuotoisista
        neliöt neliönmuotoisista
                            aukoista sisään
            hurmaavasti kolahtaen
        kuten kaiken
        mielipuolinen järjellisyys

Edes aurinko ei tarvitse
minua,
minun silmiäni

kaikki jatkuu
vaikka minua ei ole:

olen olematon
            enkä ole,

sillä olemattomuutta
            ei ole.

Auringon
    ristiriidassa

en ole
    olematta, siis olen:

sanat pitävät minut elossa

3

Olen tulossa!
huudan,

katselen lapsia,
kiiruhdan pulujen lävitse
patsaita kohti,
ne eivät petä,
ne hymyilevät liikkumatta
nähdessään
kiihtymykseni,

olen kouluttanut hiljaiseksi
pääni,
se on ymmärtävinään kaulan varassa,
                                        luinen kupla
ja hiljaa puseron alla iho
kuin mikäkin tietäjä

ja entä nuo valon letkut
puusta toiseen
   tällä todellisuuden
   teho-osastolla
jonne vihdoinkin
löysin tieni

Oi patsaat, miksi katsotte minua noin
säälien,
tiedän hyvin että

kyse on vain
ajasta,

mutta tässä kellossa
on ainakin tuhat viisaria,
kuka auttaisi minua
lukemaan sitä,
rukoilen teitä,
tämä yliannos hämärää
on viedä minulta
hengen

en tiedä mitä tehdä,
ottakaa te minut
ja kipsatkaa
aika
oi hohtavat
patsaat,
leppoisat ystäväni

ne katselevat tutkivasti minua
kun takeltelen niille
tästä heikkoudesta
joka on valtaamassa jäseneni

ja hoitajia
en näe missään,
vain pahaenteisiä lapsia,

kojeita,
valon kiiltäviä mittareita
                jossain kaukana auringossa

ympärilleni leviävän meren tuolla puolen.

Joskus turhaannun
ja voisin kuristaa nuo koivut,

ne vainoavat,
eivät jätä hetkeksikään rauhaan,
ne tunkeutuvat vuoteeseemme yöllä
kesken kosteimman mahdollisen katseen,

typerä hysteria hallitsee minua,
ethän huomaa
lantioni kroonista poissaoloa,

tarkkailen verhoja, vielä muutama tunti,
odotan kiihkeästi valon
            tulimaalattuja huulia,
oppisinpa minäkin sellaisen
sotamaalauksen
sillä munasoluni ovat aurinkoja,
ne kantavat sisällään silkkaa
mahdollisuutta

   ja entäpä tuo vesitorni,
   on nähtävä se taas,
   odota,
   nuo siluetit
         vasten punervaa taivasta,
   valaistut patsaat, kuun kajo,
   en kestä hetkeäkään ilman noita lyhtypylväitä,

onko heillä jonkinlainen strategia olla
huomaamatta jokea
ja etkö edes sinä ymmärrä
tätä kasvavaa
kiihtymystä,

uuvutan sinut
haaveillani, kuuntele,
unelmoin sinut uneen

sillä minulla ei ole
vaihtoehtoa,
uskottomuus
      on pahinta mitä tiedän,

kuu kuiskii ikkunassa

ja olin sen ankarasti vihitty vaimo
jo kauan ennen kuin tapasin sinut

Kävin kiepin
auringon takana,
        valo, se on kaikkialla,
ja meillä kaikilla salainen suhde siihen,
                                        mustuaiseni
yrittävät pysyä supussa etteivät paljastaisi
mitä ovat nähneet

Sovita lantiotani
onko se sopivaa mallia sinulle
sovita suuni
se on juuri samaa tyyliä kuin nämä
rinnat, ne ovat juuri kämmentesi kokoa,
koko tämä asuste
enkä ole näytöskappale vaan
ainoa malliaan
lässytän ihanasti, vingun painalluksesta
kuin lelu,
olen ylevä, olen mitä haluat,
olen tyyny.
Olen toffeeta, olen oja ja
voittaja

oi auringon kuuma
                                kalma,
emme tarvitse enää
rakkauttasi
me paljastamme rikoksesi

jokaisen hirveän kärvennyksen
jokaisen sokean
   Me päästämme historian irti

Ei ristiriitainen liha
jaksa uskoa kuolemattomuuteen
sen koommin kuin kuolemaan
ainoastaan
toiseen elävään lihaan
toiseen
        toivottomuuteen

sillä ei tuo tuhkakuppi
eivätkä nuo verhotkaan
            jotka laskeutuvat kuin diivat
ole niin toivottomia
        kuin minä
    tässä etsimässä:
on turha etsiä kaukaa
kun hakee syytä löytää

Kirsikka
    satakieli
satakieli
    kirsikka
        siinä kaikki mitä tarvitsen
            nämä väliajat
                parhaat näytelmät
        joita varten kaikki
touhu lavalla
ja
iho,
iso ilo,
     niin ohuista säikeistä syntyvä
    Niin paljon
                        vähäistä
                         josta Paljous syntyy

Luulen ymmärtäväni sen parhaiten
tässä nimenomaisessa iässä,
tässä nimenomaisessa maailmassa,
tällä nimenomaisella sohvalla,

kaikki on
pohjaan asti
aikaa,

tunnit valuvat mieleen
kylmänä kuin lumi,
hohtavana

mustuaisia on kaksi
kuten meitäkin,
yksin näkökenttäni
olisi ratkaisevasti kapeampi,
kiitos siitäkin, maa,
maan karhea kenttä
            josta läpikuultavat
   kasvot puhkevat,

me tiedämme miten valuttaa eritteet seitiksi
ympärillemme
koteloksi kahdelle,
miten muuttaa todellisuus
yhdeksi loputtomaksi Hetkeksi,
ja huumaavin ateria

ja meritähtien huljuvin liikahdus
ja koko tämä
   yletön kosmos
on vain vertaus,
orgasmimme himmeä metafora

4

Miksi on kysyttävä miksi
pääni ulkopuolinen todellisuus
pysyy pääni sisäpuolella
miksi pääni sisällä kävelen
aivojeni harmaita polkuja
kuin konsanaan ulkona
värien keskellä
kuin konsanaan tuulessa
Miksi on kysyttävä miksi
jossain on hautausmaa
ja jossain synnytyslaitos
ja jossain kuuma vuode
ja kadun päässä kerjäläinen
ja kolme koiraa
joiden kielet
valuvat kohden ikuisuutta
(joka on toinen nimitys
olemattomuudelle)
keltaisina ja
harmaina.

Olen vain
        kaikki se
minkä näen.

Valon
kerjäläinen,

        kuusetkin osaavat paremmin ja
    koivut toipuvat

Mitä tekisinkään ilman
jokea,
mitä tekisivät ilman jokea nuo
ylpeästi valaistut ikkunat,
se heiluttelee niiden kuvia,
ô mouvement séduisant,
mitä tekisin ilman

näitä muutamia keskiviikkoja
muutamia tiistaita
muutamia syyskuita
muutamia vuosia,
haluan ne kuin
surun,
raa'an korallin,

vain nämä muutamat keskiviikot

ja haluan tehdä niille mitä
ehdottomasti haluan
mutta halu on suurempi kuin
syllogismit,
haluan ehdottomasti senkin
mitä ehdottomasti en

ja mitä olen tehnyt ansaitakseni tämän
ikuisen sikiön sisääni

vaarallisen unen
oi tulevaisuus,
en pakota yön eebentarhoja esiin,
niiden vapaus on auki kuin minun silmieni kartat

Mistä johtuu tämä huimaus
Onko se huurtuneiden kukkien syytä
jotka lepäävät
kuin arkussa,

ohitan ne nopeasti
kuin olisin syypää niiden kohtaloon,
suutelen hätäisesti niiden
kylmenneitä otsia,
ne ovat siinä kaiken kansan hyvästeltävinä

Juovun
hiekkakäytävistä
puhumattakaan
kuusta
ja tähtien
liköörisaranat

oi antakaa minulle kaapu,
se varmuus,
kaikki aikani kuluu
tähän toivottomaan
tavaamiseen

ja salainen kaavani
timanttimantrani
kavaltaa alati minut,
muukalaisuuteni
repii kieleni

Siitä mistä ei voi puhua
on vaiettava,
kuten
    meren
        jumaloidusta löyhkästä
valaistuneista
kaduista
ja noista sortuneista pilareista,
jotka hiekankin keskeltä
julistavat uljasta sanomaansa:
                          oi rakkaus

Ja
    aika,
ajan
        ratki-matka,
keuhkojen välissä
            verinen kello,

ei ole muuta kuin aikomuksia
                          ajassa
ei ole muuta kuin
                          aika
                          kehon hetki-retki
ei muuta kuin
    toivo löydöstä
        ennen hämärää, nuo
                          valoon kohotetut haavit

Paljon ei muutu kun kuolen:
olen edelleen Osa
en lähde
en edes muuta olomuotoa
ainoastaan rakennetta;
laajenen ympäriinsä
kuin vitjasta irronneet helmet.
Sitran sointi kiemurtelee yhä
                totuutta
kyyneleillä on yhä varjot
delfiinien hymyissä murhe

Suurin ero on
        tiedossa:
Nyt olen 'minä' ja selvää on
            etten tiedä
mutta kuolemassa sekin päättyy;
en enää ole 'minä' vaan jotain muuta ja
ei enää ole niin että minä
en tiedä,
  siis tiedän.

Hetken näkökentässä
valot
pitkät varjot maassa
rakennusten
oletukset
Oi kuusi, miksi murjotat,
nosta kätesi kanssani
kohden
laskevaa aurinkoa kuten ennen
Minä otan valon
vastaan, suljen silmäni ja
vastaan
Kun vielä voin
syleilen
aurinkoa,
se polttaa
sylini

minun
elämäni.
Minä annan sille
sen ainoan mahdollisuuden

Kevät on
kylmää satoa
Seinen varrella kiekuu kukko
vanhanaikaisena
ja ainaisena
kuin kuolema
johon muutamat päätyvät
uskoen
että irrottaessaan mielensä
mustasta maailmasta
jää vain mieli yksin
kun jääkin
vain maailma

5

Joka aamu
aurinko kohoaa
ja ymmärrän
    yhä vähemmän
        jää ratkaisematta
            valon neliöjuuri
                    joka ilta tulee yö
        jäävät laskematta
tähdet

silti jatkan
tulee päivä
    syön marengin
        pudistan kirjalta
            kuolleen hyönteisen
                ihailen pilveä
                    tapaan ystävän

kuollakseni elän

Oli ymmärrys
miten nopea tahansa
kaikkeus on nopeampi
                  laajenemaan
ja aikaa on vain hetken aikaa
ja suuren osan siitä vie
kuu
Tämä krooninen taistelu
    tämä pyörivä kupla
ei muuta, tämä
        hetkellinen lumoava selli
                oi kalterit
                  niiden armoa
                      ei kukaan löydä
                tämä absoluuttinen,
                                rajaton vankila

Kalastajat punaiset puvut päällään
kuin tontut,
nojaan kipsattuna kiviaitaan,
silmäni sykkivät sydämen tahdissa,
maisema värähtelee oikealta vasemmalle
edestakaisin

oi valon virtsa
sitä voisin loputtomiin juoda
ja katu ruskean tahnan laikuttama,
valon ultra,
minä uskon kuin koira,

uskon vatsakkaaseen tarjoilijaan jonka käsistä
mysteerit kuin viini
            tai kahvi
            valuvat oppilaitten suihin,
rusinaviineri kuin
             ehtoollisleipä,

uskon paistettuihin kastanjoihin,
pulujen tylppään valssiin,
auringon
         juorukelloon,
alati se juoruaa valosta,

uskon väreihin,
pimeään, uskon kaiken

haluan uskoa
näihin hetkiin,
suudelmiin kuin pilviin

kunhan jatkuvat
            nämä elonmerkit

Olen testamentannut
itseni
tuulen atleeteille
ne vievät minut
pimeisiin rotkoihin
pimeille putouksille sillä
syvimmällä on
pimeintä
pimeyden
ikiliikkuja
valon muuntaja
tuo mystinen
melodia: aurinko laulaa

Oi tuulen tamburiinit
kasvoillani,

minä annan niille anteeksi,
ne eivät tiedä
      mitä ne tekevät,

paukahtavat seiniin
pakkautuvat kujille
saavat lehdet vielä hetkeksi
                                     eloon
muovailevat pilviä,
niiden loputon uteliaisuus

ja nuo lukuisat vauvat
vyöryen valtaistuimillaan pitkin puistoa,
ne ohittavat minut silmät ammollaan,
suut pieninä kuninkaallisina pyörylöinä,
yksi kirkuu kauempana kuin lokki,
pyllähtää onnellisena maahan
sitten taas haroen kohden äitiä, kohden elämää

niin minäkin tuuditan itseäni
tässä keinussa
kuin lapsen nalle-orgasmissa,

linnut laskeutuvat,
                              valo,

minun mieleni
nyt hetken läsnä aina,
nyt kokonainen
katkos,
                    tauko,
nyt hetken ehjä sirpale

Pysähdyn ryöppyävässä sateessa
joka saa kenkäni tuntemaan itseni lapsiksi,
imemään itseensä liikaa
nauttimaan maan lotinasta,
sateenvarjosta valuu vettä ympärilleni
kimaltavaksi tunneliksi

ja kukkakaupan ikkunalasissa
kasvojeni tuttu läikkä
kuin mikäkin
tietoisuus,

käsivarsieni lävitse pulppuaa
tulppaaneja
otsastani pursuavat
ruusut

oi pilvien takaa auringon
                    leppeänä putoava köynnös
        tämä maailma
    on ansa
Voi sen kuolettavan tunteellista
nipistystä mielessäni,
en halua sen irtoavan,
sen mustelman paljastuvan koskaan

1

2

3

4

5

- Antautumista - Tämä on minun ruumiini - Ei tyhjyys ole tyhjyyttä - Alituisesti peläten loppumista -

Heidi Liehu - Lumoava selli

Muutama liikavarvas - Metron neonvalossa - Eikä ole mitään keinoa parantua - Ajatukseni - Vielä eilen

Heidi Liehun kolmannen runokokoelman kirkkaat runot rakentuvat elämänuskalluksen ja kuole-

uskoin kohtaloon - Kyyneleet ovat petos - Sanat eivät viittaa todellisuuteen - Ostan lehden - Edes aurinko

man teeman ympärille.

ei tarvitse minua - Olen tulossa - Joskus turhaannun - Kävin kiepin auringon takana - Ei ristiriitainen

Liehun ajatuksellisesti kirpeän ja kiihkeän kokoelman kuvastoon kuuluvat valo, aurinko, kuu,

liha - Kirsikka satakieli - Luulen ymmärtäväni - Miksi on kysyttävä - Olen vain kaikki se - Mitä

olemassaolo eli "tämä hetkellinen lumoava selli". Hän rakentaa paradokseista kaaria, kuvia, jotka

tekisinkään ilman jokea - Mistä johtuu tämä huimaus - Siitä mistä ei voi puhua - Paljon ei muutu -

aukaisevat tavanomaiseen uusia näkyjä.

24-vuotias Heidi Liehu
on aiemmin julkaissut kokoelmat
Meillä on silmät (1990) ja Mitä ei ollut (1991).

Graafinen suunnittelu M-L Muukka

Hetken näkökentässä - Kevät on kylmää satoa - Joka aamu - Oli ymmärrys - Kalastajat - Oi tuulen